

عنوان مقاله:

شورش های دهقانی منطقه شبانکاره و زیراه در دوره پهلوی؛ زمینه ساز پیروزی انقلاب اسلامی در استان بوشهر (براساس اسناد نویافته)

محل انتشار:

نشریه علمی تحقیقات اسنادی انقلاب اسلامی، دوره 4، شماره 7 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

حمید اسدیپور - استادیار گروه تاریخ، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه خلیج فارس، بوشهر، ایران

حسین اسکندری - دکتری تاریخ ایران بعد از اسلام، گروه تاریخ، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه خلیج فارس، بوشهر، ایران.

خلاصه مقاله:

بخشی از تاریخ مناطق شبانکاره و زیراه از توابع شهرستان دشتستان در استان بوشهر متأثر از شورش های دهقانی است. در این مناطق، مناسبات و روابط دهقانان با زمین داران بزرگ تا اواخر دوره پهلوی تغییر چندانی نیافت و منابع ثروت و قدرت در اختیار زمین داران و مالکان بزرگ بود. تداوم این روند، به تضاد منافع دهقانان با مالکان و زمین داران و در نهایت به شورش های دهقانی منجر گردید. سوال پژوهش حاضر آن است که علل و زمینه های این شورش ها و نتایج آن چه بوده است؟ ساختار زمین داری در این مناطق، پرداخت بهره های گزاف مالکانه از سوی دهقانان و تضعیف نفوذ مقامات اجرایی از اواخر دوره قاجار - که مالکان اصلی بودند- از زمینه های شورش ها در مرحله اول است. در مراحل بعد نیز از هم پاشیدگی کشور با آغاز جنگ جهانی دوم، افزایش قدرت و ثروت خوانین و همچنین روی کار آمدن کابینه دکتر مصدق در بروز این شورش ها موثر بوده است. یافته ها نشان می دهد شورش ها باعث تضعیف قدرت زمین داران بزرگ شد و زمینه ساز خیزش ها و اعتراض های گسترده بعدی و از جمله انقلاب اسلامی در این مناطق گردید. هرچند این شورش ها به سبب فقدان سازمان دهی منظم و همراهی نکردن ساختار و گروه های سیاسی با این قیام ها و سرکوب آن توسط عوامل حکومت پهلوی به شکست منجر شد؛ اما زمینه های مخالفت با حکومت پهلوی و گرایش مردم این ناحیه به مبارزات ضدپهلوی و پیوستن به جریان انقلاب اسلامی را فراهم ساخت. این پژوهش با رویکرد توصیفی-تحلیلی با بهره گیری از اسناد نویافته به بررسی موضوع پرداخته است.

کلمات کلیدی:

شورش، دهقانان، شبانکاره، زیراه، بوشهر، پهلوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1620117>

